Załącznik nr 1
do Zarządzenia nr 20/2026 Dyrektora Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 26 w Gdańsku z dnia 14 września 2026 r.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 26 w Gdańsku

Wstęp

Dobro i bezpieczeństwo każdego ucznia Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 26 w Gdańsku stanowią podstawę działań podejmowanych przez personel Szkoły. Standardy Ochrony Małoletnich określają zasady zapobiegania krzywdzeniu, rozpoznawania zagrożeń oraz reagowania w sytuacji podejrzenia lub ujawnienia krzywdzenia małoletniego.

Dokument został opracowany z uwzględnieniem specyfiki szkoły specjalnej oraz zróżnicowanych potrzeb uczniów. Przy jego stosowaniu bierze się pod uwagę w szczególności wiek i poziom rozwoju małoletniego, stan zdrowia, niepełnosprawność, specjalne potrzeby edukacyjne, poziom samodzielności, potrzeby sensoryczne oraz indywidualny sposób komunikowania się, w tym komunikację wspomagającą i alternatywną (AAC).

Standardy są wspólnym punktem odniesienia dla pracowników Szkoły oraz innych osób dopuszczonych do działalności z małoletnimi. Ich celem jest tworzenie środowiska opartego na szacunku, bezpieczeństwie, poszanowaniu godności i praw dziecka, a także zapewnienie jasnych zasad postępowania w sytuacjach wymagających interwencji i wsparcia.

Niniejsza wersja dokumentu stanowi rezultat monitoringu stosowania dotychczasowej Polityki oraz procedur ochrony dzieci przed krzywdzeniem, okresowej oceny dokumentacji i jej aktualizacji. Zachowano rozwiązania, które sprawdziły się w praktyce, a jednocześnie uzupełniono i uporządkowano obszary wymagane przez aktualne przepisy oraz potrzeby Szkoły.

Podstawa prawna

Standardy Ochrony Małoletnich w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 26 w Gdańsku opracowano w szczególności na podstawie:

- ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, w szczególności art. 21 oraz art. 22b–22c (tekst jednolity: Dz.U. z 2026 r. poz. 110);
- ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w zakresie obowiązków szkoły związanych z zapewnieniem uczniom bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki;
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 1673);

- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta" (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870);
- ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy – w zakresie ochrony dobra dziecka i obowiązków związanych z zawiadamianiem sądu opiekuńczego;
- ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oraz ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego – w zakresie odpowiedzialności za czyny zabronione wobec małoletnich i obowiązków związanych z zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa;
- Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.;
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. (RODO) oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych – w zakresie ochrony danych osobowych i prywatności małoletnich.

Rozdział I.
Postanowienia ogólne

§ 1. Cel Standardów

1. Standardy Ochrony Małoletnich określają zasady i procedury służące ochronie małoletnich przed krzywdzeniem w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 26 w Gdańsku.
2. Dobro, bezpieczeństwo, godność i prawa małoletniego stanowią nadrzędne wartości przy stosowaniu Standardów.
3. Standardy stosuje się do wszystkich osób wykonujących pracę lub działalność z małoletnimi w Szkole, odpowiednio do charakteru ich zadań.

§ 2. Uwzględnianie indywidualnych potrzeb

1. Stosując Standardy, uwzględnia się wiek, poziom rozwoju, stan zdrowia, niepełnosprawność, specjalne potrzeby edukacyjne, poziom samodzielności oraz indywidualny sposób komunikowania się małoletniego.
2. Informacje i działania kierowane do małoletniego dostosowuje się do jego możliwości rozumienia i komunikowania się, w tym z wykorzystaniem komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC), symboli, gestów lub innych znanych mu form przekazu.
3. Trudności komunikacyjne małoletniego nie mogą stanowić podstawy do ignorowania, pomniejszania ani podważania przekazywanych przez niego informacji lub sygnałów mogących wskazywać na krzywdzenie.

§ 3. Zakres stosowania

1. Standardy obowiązują na terenie Szkoły oraz podczas zajęć, wycieczek, wyjazdów, uroczystości i innych działań organizowanych przez Szkołę.
2. Personel zapoznaje się ze Standardami i stosuje je w zakresie wynikającym z powierzonych obowiązków.

§ 4. Definicje

1) Szkoła – Szkoła Podstawowa Specjalna nr 26 w Gdańsku.
2) Dyrektor – Dyrektor Szkoły.
3) małoletni – osoba, która nie ukończyła 18. roku życia.
4) personel – pracownicy Szkoły oraz inne osoby dopuszczone do działalności związanej z małoletnimi, odpowiednio do zakresu ich zadań.
5) opiekun – rodzic, opiekun prawny lub inna osoba uprawniona do reprezentowania małoletniego.
6) krzywdzenie – każde działanie lub zaniechanie naruszające prawa, dobro, godność, bezpieczeństwo lub rozwój małoletniego, w tym przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna, zaniedbanie, przemoc rówieśnicza i cyberprzemoc.
7) interwencja – działania podejmowane po uzyskaniu informacji, ujawnieniu lub powzięciu podejrzenia krzywdzenia małoletniego.
8) Standardy – niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich.

Rozdział II
Rozpoznawanie czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia

§ 5. Obowiązki personelu

1. Personel posiada podstawową wiedzę o czynnikach ryzyka i symptomach krzywdzenia małoletnich oraz zwraca na nie uwagę w toku wykonywania obowiązków.
2. Personel reaguje na informacje, zachowania i sygnały mogące wskazywać na krzywdzenie, nie dokonując diagnoz wykraczających poza swoje kompetencje.

§ 6. Sygnały wymagające uwagi

1. Sygnałami wymagającymi uwagi mogą być w szczególności: obrażenia, nagłe zmiany zachowania lub funkcjonowania, lęk przed określoną osobą lub miejscem, wycofanie, regres, nowe lub nasilone zachowania trudne albo autoagresywne, a także istotne zmiany w komunikacji, śnie, jedzeniu lub czynnościach fizjologicznych.
2. W przypadku małoletnich z niepełnosprawnością lub trudnościami komunikacyjnymi szczególną uwagę zwraca się również na reakcje na dotyk, unikanie określonej osoby, miejsca lub aktywności oraz komunikaty przekazywane gestem, symbolem, AAC lub zachowaniem.
3. Pojedynczy objaw nie przesądza o krzywdzeniu. Należy oceniać go w kontekście sytuacji i funkcjonowania małoletniego.

§ 7. Reagowanie na sygnały

1. Pracownik, który zauważy niepokojący sygnał, odnotowuje istotne fakty i przekazuje informację zgodnie z procedurą interwencji.
2. Jeżeli istnieje bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia, pierwszeństwo mają działania służące zapewnieniu bezpieczeństwa i niezbędnej pomocy.

§ 8. Rozmowa z małoletnim

1. Rozmowę prowadzi się spokojnie, bez sugerowania odpowiedzi, wywierania presji i wielokrotnego wypytywania o te same okoliczności.
2. Sposób komunikacji dostosowuje się do możliwości małoletniego, korzystając w razie potrzeby z AAC lub innych znanych mu metod.

§ 9. Profilaktyka

1. Szkoła podejmuje działania profilaktyczne i edukacyjne służące wzmacnianiu bezpieczeństwa małoletnich oraz kompetencji personelu w rozpoznawaniu zagrożeń.
2. Wnioski z obserwacji, interwencji i monitoringu wykorzystuje się do doskonalenia działań ochronnych.

Rozdział III
Zasady bezpiecznej rekrutacji i dopuszczania osób do działalności z małoletnimi

§ 10. Zasady ogólne

1. Przed nawiązaniem stosunku pracy lub dopuszczeniem osoby do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich albo z opieką nad nimi Szkoła dokonuje weryfikacji wymaganej obowiązującymi przepisami.
2. Do działalności z małoletnimi nie dopuszcza się osoby, wobec której nie wykonano wymaganych czynności weryfikacyjnych.

§ 11. Weryfikacja w rejestrach

1. Szkoła uzyskuje informacje z Rejestru z dostępem ograniczonym oraz z Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
2. Informacje uzyskane z rejestrów drukuje się i dołącza do dokumentacji dotyczącej osoby.

§ 12. Informacja z Krajowego Rejestru Karnego

1. Osoba przedkłada informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie wymaganym przepisami prawa, w szczególności dotyczącym przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, wolności seksualnej i obyczajności, handlu ludźmi, znęcania oraz przestępstw określonych w przepisach o przeciwdziałaniu narkomanii.
2. Uwzględnia się również wymagania dotyczące niekaralności wynikające z przepisów właściwych dla danego stanowiska lub zawodu.

§ 13. Osoba posiadająca obywatelstwo inne niż polskie

1. Osoba posiadająca obywatelstwo państwa innego niż Rzeczpospolita Polska przedkłada dodatkowo informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, a jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje takiej informacji – informację z rejestru karnego tego państwa.

§ 14. Państwa zamieszkania w okresie ostatnich 20 lat

1. Osoba składa oświadczenie o państwie lub państwach, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, oraz przedkłada wymagane informacje z rejestrów karnych tych państw.

§ 15. Brak rejestru lub możliwości uzyskania informacji

1. Jeżeli prawo właściwego państwa nie przewiduje sporządzenia wymaganej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, osoba składa oświadczenie zawierające informacje wymagane przepisami prawa.
2. Oświadczenia składane w tym trybie zawierają klauzulę: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia".

§ 16. Dokumentowanie weryfikacji

1. Wydruki z rejestrów, informacje z rejestrów karnych oraz wymagane oświadczenia dołącza się do akt osobowych pracownika albo do dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności z małoletnimi.
2. Dokumenty przechowuje się w sposób zabezpieczający przed dostępem osób nieuprawnionych.

§ 17. Osoby niebędące pracownikami

1. Zasady weryfikacji stosuje się odpowiednio do osób wykonujących działalność na podstawie umów cywilnoprawnych, wolontariuszy, praktykantów, stażystów i innych osób dopuszczanych do działalności objętej obowiązkiem ustawowym.
2. Sam krótkotrwały, okazjonalny lub nieodpłatny charakter działalności nie zwalnia z obowiązku weryfikacji, jeżeli obowiązek taki wynika z przepisów.

§ 18. Brak wymaganych dokumentów

1. Brak możliwości przeprowadzenia wymaganej weryfikacji lub nieprzedłożenie dokumentu wymaganego przepisami skutkuje niedopuszczeniem osoby do działalności z małoletnimi.

Rozdział IV
Zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi

§ 19. Zasady ogólne

1. Personel Szkoły jest zobowiązany do utrzymywania z małoletnimi profesjonalnych relacji opartych na szacunku, bezpieczeństwie, życzliwości i poszanowaniu ich godności.
2. Każde działanie podejmowane wobec małoletniego powinno być adekwatne do sytuacji, uzasadnione jego potrzebami lub realizowanymi zadaniami oraz uwzględniać jego wiek, poziom rozwoju, stan zdrowia, niepełnosprawność, specjalne potrzeby edukacyjne i indywidualny sposób komunikowania się.
3. Personel uwzględnia, że zachowanie, komunikat lub kontakt fizyczny właściwy wobec jednego małoletniego może być nieodpowiedni wobec innego.

4. Personel powinien działać w sposób możliwie otwarty i przejrzysty oraz unikać sytuacji mogących prowadzić do naruszenia granic małoletniego lub powstania uzasadnionych wątpliwości co do charakteru relacji.
5. Niedopuszczalne jest wykorzystywanie wobec małoletniego przewagi wynikającej z wieku, stanowiska, zależności, niepełnosprawności małoletniego, jego trudności komunikacyjnych lub innej sytuacji zwiększającej jego zależność od osoby dorosłej.

§ 20. Komunikacja z małoletnimi

1. W komunikacji z małoletnim personel:
   1) zachowuje cierpliwość i szacunek;
   2) uważnie słucha małoletniego i umożliwia mu wyrażenie własnego zdania, potrzeb i emocji;
   3) dostosowuje sposób komunikowania się do wieku, możliwości poznawczych, niepełnosprawności i indywidualnych potrzeb komunikacyjnych małoletniego;
   4) w razie potrzeby korzysta ze znanych małoletniemu sposobów komunikacji wspomagającej lub alternatywnej;
   5) przekazuje informacje w sposób możliwie zrozumiały dla małoletniego.
2. Niedopuszczalne jest zawstydzanie, upokarzanie, ośmieszanie, obrażanie, lekceważenie, zastraszanie lub poniżanie małoletniego.
3. Niedopuszczalne jest krzyczenie na małoletniego jako sposób karania, dyscyplinowania lub wyrażania złości. Podniesienie głosu może być uzasadnione wyłącznie koniecznością niezwłocznego ostrzeżenia przed zagrożeniem lub zapewnienia bezpieczeństwa.
4. Nie wolno używać wobec małoletniego wulgarnych, obraźliwych, seksualizujących lub dyskryminujących słów, gestów, komentarzy ani żartów.
5. Personel nie ujawnia osobom nieuprawnionym informacji dotyczących małoletniego, w szczególności informacji o jego sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, prawnej, opiekuńczej lub edukacyjnej.
6. Jeżeli dla ochrony małoletniego konieczne jest przekazanie informacji innym osobom lub instytucjom, należy - o ile jest to możliwe i zgodne z jego dobrem - wyjaśnić mu w dostępny dla niego sposób, dlaczego takie działanie jest podejmowane.

§ 21. Poszanowanie prywatności, granic i samostanowienia małoletniego

1. Personel szanuje prawo małoletniego do prywatności i intymności w zakresie odpowiednim do jego wieku, możliwości i sytuacji.
2. W miarę możliwości małoletni powinien być informowany o działaniach podejmowanych wobec niego, a jego zdanie i reakcje powinny być uwzględniane odpowiednio do jego możliwości rozumienia i komunikowania się.
3. Brak komunikacji werbalnej nie oznacza braku możliwości wyrażenia przez małoletniego zgody, sprzeciwu, dyskomfortu lub potrzeby przerwania danej czynności. Personel zwraca uwagę również na komunikaty niewerbalne i zachowanie małoletniego.
4. Rozmowa indywidualna z małoletnim może odbywać się bez obecności innych osób, jeżeli wymaga tego jego dobro, potrzeba prywatności lub charakter rozmowy. Należy jednak zadbać o bezpieczne i profesjonalne warunki takiego kontaktu.

5. Jeżeli sytuacja indywidualnego kontaktu powoduje u małoletniego niepokój albo zachodzą inne okoliczności uzasadniające obecność dodatkowej osoby, należy - w miarę możliwości - zapewnić obecność drugiego pracownika.

§ 22. Niedopuszczalne zachowania personelu

1. Personelowi nie wolno:
   1) stosować wobec małoletniego przemocy fizycznej, psychicznej ani seksualnej;
   2) bić, szarpać, szturchać, popychać lub w inny sposób celowo naruszać nietykalności cielesnej małoletniego, z wyjątkiem niezbędnych działań podejmowanych w celu ochrony życia lub zdrowia, zgodnie z § 25;
   3) grozić, zastraszać, poniżać lub stosować kar naruszających godność małoletniego;
   4) nawiązywać z małoletnim relacji romantycznych lub seksualnych ani podejmować zachowań mogących mieć taki charakter;
   5) kierować do małoletniego propozycji, komentarzy, żartów lub gestów o charakterze seksualnym;
   6) prezentować lub udostępniać małoletniemu treści erotycznych lub pornograficznych;
   7) dotykać małoletniego w sposób seksualizujący, nieprzyzwoity lub niezwiązany z jego uzasadnionymi potrzebami;
   8) utrwalać wizerunku lub głosu małoletniego dla celów prywatnych;
   9) proponować małoletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych, środków odurzających ani innych substancji niedozwolonych;
   10) wykorzystywać relacji z małoletnim do osiągania korzyści osobistych, majątkowych lub innych;
   11) faworyzować małoletnich w sposób prowadzący do ich nierównego traktowania;
   12) angażować małoletniego w brutalne zabawy fizyczne, pozorowane walki, łaskotanie lub inne formy kontaktu naruszające jego granice.
2. Niedopuszczalne jest nawiązywanie z małoletnim relacji opartych na tajemnicy, której celem byłoby ukrycie przed rodzicami, opiekunami lub Szkołą charakteru kontaktu pracownika z małoletnim.
3. Jeżeli członek personelu zauważy zachowanie innej osoby dorosłej naruszające zasady bezpiecznych relacji, jest zobowiązany odpowiednio zareagować i przekazać informację zgodnie z procedurą obowiązującą w Szkole.

§ 23. Bezpieczny kontakt fizyczny

1. Kontakt fizyczny personelu z małoletnim może być uzasadniony w szczególności jego potrzebami emocjonalnymi, edukacyjnymi, opiekuńczymi, zdrowotnymi, rehabilitacyjnymi, samoobsługowymi lub koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa.
2. Kontakt fizyczny powinien:
   1) mieć uzasadniony cel;
   2) być adekwatny do sytuacji i potrzeb małoletniego;
   3) ograniczać się do zakresu niezbędnego w danej sytuacji;
   4) uwzględniać reakcję, komfort i granice małoletniego;
   5) odbywać się z poszanowaniem jego godności i intymności.
3. Jeżeli charakter kontaktu na to pozwala, personel uprzedza małoletniego o planowanej czynności i wyjaśnia jej cel w sposób dostosowany do jego możliwości.

4. W przypadku kontaktu, który nie jest konieczny dla zapewnienia bezpieczeństwa, zdrowia, opieki lub wykonania niezbędnej czynności, należy respektować sprzeciw małoletniego wyrażony słownie lub w inny czytelny dla personelu sposób.
5. Kontakt fizyczny nie może być ukrywany, wiązać się z gratyfikacją ani służyć budowaniu relacji zależności.
6. Szczególnej ostrożności wymaga kontakt z małoletnim, który wcześniej doświadczył przemocy lub naruszania granic. Reakcje małoletniego należy interpretować z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji.

§ 24. Pomoc w czynnościach higienicznych, pielęgnacyjnych i samoobsługowych

1. Ze względu na indywidualne potrzeby uczniów personel może udzielać małoletniemu pomocy w czynnościach higienicznych, pielęgnacyjnych i samoobsługowych, w szczególności podczas korzystania z toalety, ubierania i rozbierania się, spożywania posiłków oraz innych czynności dnia codziennego.
2. Pomoc udzielana jest wyłącznie w zakresie wynikającym z rzeczywistych potrzeb małoletniego i powinna, w miarę jego możliwości, wspierać rozwijanie samodzielności.
3. Podczas wykonywania czynności wymagających kontaktu fizycznego lub odsłonięcia ciała małoletniego personel:
   1) zapewnia możliwie największą ochronę jego intymności;
   2) ogranicza kontakt fizyczny do zakresu niezbędnego do wykonania czynności;
   3) w miarę możliwości informuje małoletniego o wykonywanych czynnościach;
   4) obserwuje jego reakcje i respektuje komunikowane granice w zakresie, w jakim nie zagraża to jego zdrowiu lub bezpieczeństwu;
   5) nie komentuje ciała małoletniego ani wykonywanych czynności w sposób zawstydzający, ośmieszający lub naruszający jego godność.
4. W przypadku czynności szczególnie ingerujących w sferę intymności małoletniego, w szczególności wymagających jego rozebrania, należy - jeżeli pozwalają na to okoliczności i możliwości organizacyjne - poinformować pielęgniarkę szkolną lub innego pracownika o konieczności wykonania takiej czynności albo zapewnić obecność drugiego pracownika.
5. Brak możliwości obecności drugiego pracownika nie może prowadzić do odmowy lub nieuzasadnionego odroczenia pomocy, jeżeli małoletni wymaga jej ze względów zdrowotnych, higienicznych, opiekuńczych lub dla zapewnienia jego bezpieczeństwa.

§ 25. Kontakt fizyczny w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa

1. Jeżeli zachowanie małoletniego powoduje bezpośrednie zagrożenie dla jego życia lub zdrowia albo życia lub zdrowia innych osób, personel podejmuje działania niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa, w granicach swoich kompetencji i obowiązujących przepisów.
2. Kontakt fizyczny podejmowany w takiej sytuacji powinien być proporcjonalny do zagrożenia i trwać wyłącznie tak długo, jak jest to konieczne do jego usunięcia.
3. Działanie podejmowane dla zapewnienia bezpieczeństwa nie może mieć charakteru kary, odwetu ani demonstracji przewagi nad małoletnim.
4. Po ustaniu zagrożenia należy - odpowiednio do sytuacji - umożliwić małoletniemu wyciszenie się, zapewnić mu wsparcie oraz wyjaśnić podjęte działania w sposób dostosowany do jego możliwości.

5. Zdarzenie wymagające podjęcia szczególnych działań dla ochrony życia lub zdrowia dokumentuje się zgodnie z zasadami obowiązującymi w Szkole.

§ 26. Wyjazdy, wycieczki i inne działania poza terenem Szkoły

1. Zasady bezpiecznych relacji obowiązują również podczas wycieczek, wyjazdów, zawodów, uroczystości oraz innych działań organizowanych przez Szkołę poza jej terenem.
2. Personel zapewnia małoletnim odpowiedni poziom prywatności podczas przebierania się, korzystania z łazienek, czynności higienicznych i odpoczynku.
3. Niedopuszczalne jest spanie pracownika z małoletnim w jednym łóżku.
4. Organizując nocleg, należy - w miarę możliwości - zapewnić rozwiązania ograniczające sytuacje mogące naruszać prywatność małoletnich, przy jednoczesnym uwzględnieniu konieczności sprawowania opieki i indywidualnych potrzeb uczniów.

§ 27. Kontakty z małoletnimi poza zajęciami szkolnymi

1. Kontakty personelu z małoletnimi poza zajęciami szkolnymi powinny pozostawać w związku z wykonywaniem zadań edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych lub innych zadań Szkoły.
2. Personel nie zaprasza małoletnich do swojego miejsca zamieszkania ani nie organizuje z nimi prywatnych spotkań pozostających poza działalnością Szkoły.
3. Jeżeli kontakt z małoletnim poza typowymi godzinami zajęć jest uzasadniony działalnością Szkoły, powinien odbywać się w sposób przejrzysty i - odpowiednio do sytuacji - za wiedzą rodzica lub opiekuna.
4. Przypadkowe lub wynikające z relacji rodzinnych bądź towarzyskich kontakty pracownika z małoletnim i jego rodziną nie zwalniają pracownika z obowiązku zachowania poufności informacji dotyczących innych uczniów i ich rodzin.

§ 28. Komunikacja elektroniczna i media społecznościowe

1. Komunikacja elektroniczna personelu z małoletnimi powinna służyć celom związanym z działalnością Szkoły i odbywać się przede wszystkim za pośrednictwem kanałów przyjętych w Szkole.
2. Personel nie powinien prowadzić z małoletnimi prywatnej korespondencji za pośrednictwem prywatnych kont w mediach społecznościowych ani budować z nimi prywatnych relacji w przestrzeni internetowej.
3. Niedopuszczalne jest przesyłanie małoletnim treści niezwiązanych z działalnością Szkoły, które naruszają profesjonalny charakter relacji, a w szczególności treści seksualnych, przemocowych, obraźliwych lub innych nieodpowiednich dla małoletnich.
4. Personel powinien mieć świadomość, że jego publiczna aktywność w Internecie może być dostępna dla uczniów i ich rodziców, i powinien dbać o zachowanie profesjonalnych granic.
5. Szczegółowe zasady bezpieczeństwa cyfrowego określa Rozdział XI Standardów.

§ 29. Reagowanie na przekroczenie granic

1. Jeżeli małoletni sygnalizuje, że zachowanie członka personelu powoduje u niego dyskomfort, lęk lub poczucie naruszenia granic, informacja ta powinna zostać potraktowana poważnie i wyjaśniona zgodnie z obowiązującymi procedurami.

2. Małoletni powinien mieć możliwość przekazania informacji o niepokojącym zachowaniu pracownika osobie, do której ma zaufanie, w szczególności wychowawcy, nauczycielowi, pedagogowi, psychologowi, Dyrektorowi lub innej wskazanej osobie.
3. Sposób zgłoszenia powinien być dostępny również dla małoletnich mających trudności w komunikowaniu się.
4. Członek personelu, który jest świadkiem naruszenia zasad bezpiecznych relacji albo uzyska o nim wiarygodną informację, postępuje zgodnie z procedurą interwencji określoną w Standardach.

Rozdział V
Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

§ 30. Zasady ogólne

1. Małoletni mają prawo do przebywania w Szkole w warunkach zapewniających bezpieczeństwo, poszanowanie godności, prywatności i indywidualnych potrzeb.
2. Relacje między małoletnimi powinny opierać się na wzajemnym szacunku, życzliwości, akceptowaniu różnic oraz respektowaniu granic drugiej osoby.
3. Każdy małoletni ma prawo do wyrażania swoich potrzeb, emocji, opinii, zgody lub sprzeciwu w sposób dostępny dla niego i odpowiedni do jego możliwości komunikacyjnych.
4. Sprzeciw małoletniego może być wyrażony słowami, gestem, symbolem, komunikatem za pomocą AAC, odsunięciem się, unikaniem kontaktu lub innym zachowaniem czytelnie wskazującym na brak zgody lub dyskomfort.
5. Małoletni powinni, odpowiednio do swoich możliwości, respektować komunikowane przez innych granice i reagować na prośby o zaprzestanie zachowania powodującego dyskomfort.
6. Personel wspiera małoletnich w uczeniu się rozpoznawania własnych granic i granic innych osób, komunikowania potrzeb, rozwiązywania konfliktów oraz bezpiecznego reagowania na trudne sytuacje.

§ 31. Zachowania niedopuszczalne w relacjach między małoletnimi

1. Niedopuszczalne są zachowania, które krzywdzą, poniżają, zastraszają, wykorzystują lub naruszają bezpieczeństwo, godność albo granice innego małoletniego.
2. W szczególności niedopuszczalne jest:
   1) bicie, kopanie, szarpanie, popychanie, szczypanie, plucie, gryzienie lub inne zachowania powodujące albo mogące spowodować ból lub obrażenia;
   2) grożenie, zastraszanie lub zmuszanie innego małoletniego do określonego zachowania;
   3) wyśmiewanie, poniżanie, przezywanie, obrażanie lub celowe ośmieszanie;
   4) uporczywe dokuczanie, prowokowanie lub nękanie;
   5) celowe wykluczanie z grupy, izolowanie lub nakłanianie innych osób do odrzucenia małoletniego;
   6) zabieranie, ukrywanie, niszczenie lub wymuszanie oddania cudzych rzeczy;
   7) wymuszanie pieniędzy, przedmiotów, przysług lub określonego zachowania;
   8) naruszanie prywatności i intymności innego małoletniego;
   9) utrwalanie albo rozpowszechnianie wizerunku lub nagrań innego małoletniego w sposób naruszający jego prawa lub bez wymaganej zgody;

10) podejmowanie zachowań o charakterze seksualnym naruszających granice drugiej osoby;
11) nakłanianie, zmuszanie lub wywieranie presji na innego małoletniego w celu podjęcia zachowania o charakterze seksualnym;
12) pokazywanie lub przesyłanie innemu małoletniemu nieodpowiednich treści seksualnych lub pornograficznych;
13) stosowanie cyberprzemocy;
14) wykorzystywanie niepełnosprawności, trudności komunikacyjnych, mniejszej samodzielności, zależności od innych osób lub ograniczonej możliwości rozpoznania sytuacji przez innego małoletniego.

3. Za niedopuszczalne uznaje się również nakłanianie innych osób do podejmowania zachowań krzywdzących, wspieranie takich zachowań lub świadome ich utrwalanie i rozpowszechnianie.

§ 32. Granice fizyczne i intymne

1. Małoletni mają prawo do ochrony swojej przestrzeni osobistej, ciała i intymności.
2. Małoletni nie powinien dotykać innej osoby w sposób, którego ona nie chce lub który powoduje u niej dyskomfort, lęk albo poczucie zagrożenia.
3. Niedopuszczalne jest zmuszanie innego małoletniego do przytulania, całowania, dotykania, rozbierania się, pokazywania części ciała lub innych zachowań naruszających jego intymność.
4. Niedopuszczalne jest podglądanie innych małoletnich w toalecie, podczas przebierania się lub wykonywania czynności higienicznych, a także fotografowanie lub nagrywanie ich w takich sytuacjach.
5. Personel, odpowiednio do możliwości małoletnich, uczy ich rozpoznawania granic własnych i innych osób oraz sposobów wyrażania zgody, sprzeciwu i potrzeby uzyskania pomocy.

§ 33. Konflikt, zachowanie trudne a krzywdzenie

1. Nie każde nieporozumienie, konflikt lub pojedyncze zachowanie impulsywne między małoletnimi oznacza przemoc rówieśniczą. Każdą sytuację należy oceniać indywidualnie, uwzględniając jej przebieg, skutki, powtarzalność, intencję oraz możliwości rozwojowe i funkcjonalne uczestniczących w niej małoletnich.
2. W przypadku uczniów z niepełnosprawnościami szczególnego uwzględnienia wymagają m.in.:
   1) poziom rozumienia sytuacji społecznych;
   2) możliwości komunikacyjne;
   3) trudności w rozpoznawaniu i wyrażaniu emocji;
   4) trudności w zakresie samoregulacji i kontroli impulsów;
   5) nadwrażliwość lub przeciążenie sensoryczne;
   6) indywidualne wzorce zachowania;
   7) zdolność rozumienia skutków własnego działania.
3. Okoliczności, o których mowa w ust. 2, nie mogą prowadzić do bagatelizowania krzywdy lub niezapewnienia bezpieczeństwa małoletniemu, którego dobro zostało naruszone.
4. Jednocześnie zachowanie małoletniego wynikające z jego niepełnosprawności, trudności rozwojowych, komunikacyjnych lub emocjonalnych powinno być rozpatrywane z uwzględnieniem tych uwarunkowań, a działania podejmowane wobec niego powinny mieć przede wszystkim charakter ochronny, wychowawczy i wspierający, a nie odwetowy.

5. W przypadku zdarzenia między małoletnimi personel dąży zarówno do zapewnienia bezpieczeństwa i wsparcia osobie, która doznała krzywdy, jak i do rozpoznania potrzeb małoletniego, który dopuścił się zachowania krzywdzącego.

§ 34. Cyberprzemoc i zachowania w środowisku cyfrowym

1. Zasady bezpiecznych relacji obowiązują również w komunikacji elektronicznej i środowisku cyfrowym, jeżeli zachowania mają wpływ na bezpieczeństwo lub funkcjonowanie małoletnich.
2. Niedopuszczalne jest w szczególności:
   1) obrażanie, poniżanie, ośmieszanie lub zastraszanie innego małoletniego za pośrednictwem Internetu lub urządzeń elektronicznych;
   2) publikowanie lub przesyłanie kompromitujących zdjęć, filmów, nagrań lub informacji dotyczących innego małoletniego;
   3) podszywanie się pod inną osobę;
   4) tworzenie treści mających na celu ośmieszenie lub skrzywdzenie innego małoletniego;
   5) wykluczanie, nękanie lub uporczywe kontaktowanie się z innym małoletnim w przestrzeni cyfrowej;
   6) udostępnianie danych, wizerunku lub prywatnej korespondencji innego małoletniego w sposób naruszający jego prawa;
   7) wywieranie presji na przesyłanie zdjęć, filmów lub innych materiałów o charakterze intymnym;
   8) rozpowszechnianie materiałów intymnych dotyczących małoletniego.
3. Małoletni jest zachęcany do niezwłocznego poinformowania zaufanej osoby dorosłej o sytuacji w Internecie, która powoduje u niego lęk, dyskomfort, wstyd, poczucie zagrożenia lub krzywdy.
4. Szczegółowe zasady dotyczące bezpieczeństwa cyfrowego oraz reagowania na szkodliwe treści i zagrożenia w Internecie określa Rozdział XI Standardów.

§ 35. Reagowanie przez małoletniego na krzywdzenie

1. Małoletni, który doświadcza zachowania naruszającego jego bezpieczeństwo lub granice, ma prawo:
   1) powiedzieć „nie", „stop" lub w inny dostępny dla siebie sposób wyrazić sprzeciw;
   2) oddalić się od sytuacji, jeżeli jest to możliwe;
   3) zwrócić się o pomoc do dowolnego pracownika Szkoły, któremu ufa;
   4) przekazać informację w sposób dostosowany do swoich możliwości komunikacyjnych.
2. Od małoletniego nie wymaga się samodzielnego rozwiązania sytuacji, w której doświadcza krzywdzenia.
3. Jeżeli małoletni nie potrafi lub nie może wyraźnie zgłosić krzywdzenia, personel powinien reagować również na jego zachowanie, komunikaty niewerbalne i inne sygnały mogące wskazywać na zagrożenie.

§ 36. Reagowanie świadka

1. Małoletni, który zauważy krzywdzenie innego ucznia, jest zachęcany do:
   1) poinformowania osoby dorosłej;
   2) nieprzyłączania się do zachowania krzywdzącego;
   3) nieutrwalania i nierozpowszechniania zdarzenia, w szczególności za pomocą telefonu lub Internetu;

4) udzielenia bezpiecznego wsparcia osobie krzywdzonej, jeżeli jest to możliwe.

2. Małoletni nie powinien podejmować fizycznej interwencji, jeżeli mogłaby ona narazić go na niebezpieczeństwo.
3. Zgłoszenie przez małoletniego sytuacji krzywdzenia innej osoby nie powinno być traktowane jako donoszenie, lecz jako działanie służące ochronie bezpieczeństwa.

§ 37. Obowiązki personelu w przypadku naruszenia zasad między małoletnimi

1. Personel reaguje na zaobserwowane lub zgłoszone zachowanie mogące stanowić krzywdzenie między małoletnimi.
2. W pierwszej kolejności należy:
   1) przerwać zachowanie zagrażające bezpieczeństwu, jeżeli jest to możliwe;
   2) zapewnić bezpieczeństwo osobom uczestniczącym w zdarzeniu;
   3) ocenić potrzebę udzielenia pomocy, w tym pomocy medycznej;
   4) umożliwić małoletnim uspokojenie się i odzyskanie poczucia bezpieczeństwa;
   5) ustalić podstawowe okoliczności zdarzenia w sposób dostosowany do możliwości komunikacyjnych uczestników.
3. Rozmowy z małoletnimi powinny odbywać się bez poniżania, etykietowania i publicznego wskazywania „sprawcy" i „ofiary".
4. Personel nie powinien wymuszać natychmiastowego przeproszenia, pojednania, podania sobie ręki ani wspólnej rozmowy, jeżeli mogłoby to powodować dodatkowy dyskomfort lub poczucie zagrożenia u małoletniego, który doznał krzywdy.
5. Sposób dalszego postępowania dobiera się do charakteru i wagi zdarzenia, potrzeb uczestniczących małoletnich oraz ryzyka ponownego wystąpienia zachowania.
6. Jeżeli zdarzenie stanowi lub może stanowić krzywdzenie wymagające interwencji, personel postępuje zgodnie z procedurą określoną w Rozdziale VI Standardów.

Rozdział VI
Procedura interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego

§ 38. Zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia

1. Każdy członek personelu Szkoły, który powziął podejrzenie, uzyskał informację lub zaobserwował okoliczności mogące wskazywać, że małoletni jest krzywdzony, jest zobowiązany do podjęcia działania zgodnie z niniejszymi Standardami.
2. Członek personelu sporządza notatkę służbową zawierającą w szczególności posiadane informacje, zaobserwowane okoliczności lub treść zgłoszenia i przekazuje ją Dyrektorowi albo pedagogowi lub psychologowi szkolnemu.
3. Jeżeli istnieje bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia małoletniego, pierwszeństwo mają działania służące zapewnieniu mu bezpieczeństwa i niezbędnej pomocy. W sytuacji wymagającej natychmiastowej interwencji należy wezwać odpowiednie służby.
4. Zgłoszenie małoletniego należy traktować poważnie niezależnie od sposobu, w jaki zostało przekazane. Dotyczy to również informacji przekazywanych za pomocą komunikacji

wspomagającej lub alternatywnej, gestów, zachowania albo innych sygnałów właściwych dla danego małoletniego.

§ 39. Rozpoznanie sytuacji małoletniego

1. Pedagog lub psycholog szkolny podejmuje działania służące rozpoznaniu sytuacji małoletniego, odpowiednio do charakteru zgłoszenia.
2. W ramach rozpoznania sytuacji pedagog lub psycholog może przeprowadzić rozmowę z małoletnim, wychowawcą, nauczycielami, innymi pracownikami posiadającymi istotne informacje oraz – jeżeli jest to zasadne i bezpieczne – z rodzicami lub opiekunami małoletniego.
3. Rozmowa z małoletnim powinna odbywać się w warunkach zapewniających mu poczucie bezpieczeństwa oraz z zastosowaniem sposobu komunikowania dostosowanego do jego wieku, rozwoju, niepełnosprawności i indywidualnych potrzeb komunikacyjnych.
4. Małoletniego nie należy wielokrotnie wypytywać o te same okoliczności ani wywierać na niego presji w celu uzyskania szczegółowych informacji.
5. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest rodzic lub opiekun małoletniego, nie podejmuje się działań, które mogłyby zwiększyć zagrożenie dla małoletniego, w szczególności nie przekazuje się tej osobie informacji o zgłoszeniu przed oceną bezpieczeństwa takiego działania.

§ 40. Działania pomocowe

1. Na podstawie zgromadzonych informacji pedagog lub psycholog, we współpracy z osobami zaangażowanymi w pomoc małoletniemu, określa działania konieczne do zapewnienia mu bezpieczeństwa i wsparcia.
2. Działania mogą obejmować w szczególności:
   1) zapewnienie małoletniemu bezpieczeństwa na terenie Szkoły;
   2) udzielenie wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, wychowawczego lub opiekuńczego;
   3) dostosowanie organizacji pobytu małoletniego w Szkole, jeżeli wymaga tego jego bezpieczeństwo;
   4) wskazanie rodzicom lub opiekunom możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy poza Szkołą, jeżeli jest ona potrzebna;
   5) podjęcie działań wobec właściwych instytucji, jeżeli charakter sytuacji tego wymaga.
3. Szczegółowe zasady opracowania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia określa Rozdział VIII Standardów.

§ 41. Zespół interwencyjny

1. W przypadkach wymagających pogłębionej analizy sytuacji, w szczególności dotyczących podejrzenia wykorzystywania seksualnego, poważnej przemocy fizycznej lub psychicznej, Dyrektor może powołać zespół interwencyjny.
2. W skład zespołu mogą wejść w szczególności: Dyrektor, pedagog, psycholog, wychowawca małoletniego oraz inni członkowie personelu posiadający istotną wiedzę o małoletnim lub okolicznościach zdarzenia.
3. Zespół analizuje posiadane informacje i ustala działania niezbędne dla ochrony i wsparcia małoletniego.
4. Ze spotkania zespołu sporządza się dokumentację zgodnie z zasadami określonymi w Standardach.

5. W razie potrzeby do współpracy mogą zostać włączeni specjaliści lub właściwe instytucje zewnętrzne, z zachowaniem zasad ochrony danych i poufności.

§ 42. Kontakt z rodzicami lub opiekunami

1. Pedagog, psycholog lub inna osoba wskazana przez Dyrektora informuje rodziców lub opiekunów małoletniego o podejrzeniu krzywdzenia oraz planowanych działaniach, jeżeli przekazanie takiej informacji jest zgodne z dobrem i bezpieczeństwem małoletniego.
2. Rodzicom lub opiekunom przedstawia się działania podejmowane przez Szkołę oraz – w razie potrzeby – wskazuje możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy.
3. Jeżeli zachodzi obowiązek zawiadomienia właściwej instytucji, rodzice lub opiekunowie mogą zostać o tym poinformowani, o ile nie zagraża to bezpieczeństwu małoletniego ani prawidłowemu przebiegowi działań podejmowanych przez uprawnione organy.
4. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest rodzic lub opiekun, sposób i zakres kontaktu z nim ustala się z uwzględnieniem bezpieczeństwa małoletniego i charakteru podejrzenia.

§ 43. Zawiadomienie właściwych instytucji

1. Jeżeli okoliczności wskazują na podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, Szkoła podejmuje działania zmierzające do zawiadomienia Policji lub prokuratury.
2. Jeżeli zachodzi podejrzenie zagrożenia dobra małoletniego wymagające ingerencji sądu rodzinnego, Szkoła podejmuje działania zmierzające do zawiadomienia właściwego sądu.
3. Jeżeli zachodzą przesłanki do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty", procedurę wszczyna się i prowadzi zgodnie z obowiązującymi przepisami.
4. Formularz „Niebieska Karta – A" przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego niezwłocznie, nie później niż w terminie określonym w obowiązujących przepisach.
5. Szczegółowy podział odpowiedzialności za dokonanie zgłoszeń, zawiadomień oraz wszczęcie procedury „Niebieskie Karty" określa Rozdział VII Standardów.
6. Po przekazaniu sprawy właściwym organom lub instytucjom Szkoła współpracuje z nimi w granicach swoich kompetencji, jednocześnie kontynuując działania służące zapewnieniu małoletniemu bezpieczeństwa i wsparcia.

§ 44. Krzywdzenie przez członka personelu

1. Jeżeli zgłoszenie lub podejrzenie dotyczy krzywdzenia małoletniego przez członka personelu, informację przekazuje się bezpośrednio Dyrektorowi.
2. Jeżeli podejrzenie dotyczy Dyrektora, informację przekazuje się organowi prowadzącemu Szkołę oraz – odpowiednio do charakteru zdarzenia – właściwym organom lub instytucjom.
3. Do czasu wyjaśnienia sprawy Dyrektor podejmuje, w granicach swoich kompetencji, działania niezbędne dla zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa i uniemożliwienia dalszego potencjalnie krzywdzącego kontaktu.
4. Niezależnie od działań wewnętrznych, jeżeli zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa lub inna przesłanka wymagająca zawiadomienia właściwego organu, stosuje się § 43.

§ 45. Krzywdzenie przez innego małoletniego

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego personel w pierwszej kolejności zapewnia bezpieczeństwo uczestnikom zdarzenia.
2. Dalsze postępowanie prowadzi się z uwzględnieniem zasad określonych w Rozdziale V, w szczególności wieku, poziomu rozwoju, niepełnosprawności, możliwości komunikacyjnych i rozumienia sytuacji przez uczestniczących małoletnich.
3. Pomoc i wsparcie zapewnia się małoletniemu, który doznał krzywdy, a wobec małoletniego, który dopuścił się zachowania krzywdzącego, podejmuje się działania odpowiednie do jego potrzeb i możliwości oraz charakteru zdarzenia.
4. Jeżeli charakter zdarzenia wskazuje na konieczność podjęcia działań przez właściwe organy lub instytucje, stosuje się odpowiednio § 43.

§ 46. Dokumentowanie interwencji i poufność

1. Z przebiegu interwencji sporządza się Kartę Interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 3 do Standardów.
2. Dokumentację interwencji przechowuje się zgodnie z zasadami określonymi w Rozdziale IX Standardów.
3. Członkowie personelu oraz inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków uzyskały informacje dotyczące podejrzenia lub przypadku krzywdzenia małoletniego, są zobowiązane do zachowania tych informacji w poufności, z wyjątkiem przekazywania ich osobom i instytucjom uprawnionym.
4. Informacje dotyczące interwencji udostępnia się wyłącznie w zakresie niezbędnym do zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa, realizacji obowiązków Szkoły lub wykonania obowiązków wynikających z przepisów prawa.

Rozdział VII
Osoby odpowiedzialne za zgłoszenia i działania interwencyjne

§ 47. Przyjmowanie zgłoszeń

1. Każdy członek personelu przyjmuje informację lub zgłoszenie dotyczące zagrożenia dobra małoletniego i nie może odmówić jego przyjęcia.
2. Osobami odpowiedzialnymi za przyjmowanie zgłoszeń są w szczególności Dyrektor, pedagog i psycholog szkolny.
3. Małoletni, rodzic lub opiekun, członek personelu albo inna osoba może przekazać informację dowolnemu pracownikowi Szkoły; dalsze postępowanie odbywa się zgodnie z § 38.
4. Jeżeli zgłoszenie dotyczy osoby, która powinna je przyjąć, informację przekazuje się Dyrektorowi; jeżeli dotyczy Dyrektora – stosuje się § 44 ust. 2.

§ 48. Koordynowanie działań

1. Pedagog lub psycholog szkolny, we współpracy z Dyrektorem, wychowawcą i innymi potrzebnymi osobami, koordynuje rozpoznanie sytuacji, działania ochronne i pomocowe, dokumentowanie oraz monitorowanie wsparcia.

2. Dyrektor może wyznaczyć inną osobę posiadającą odpowiednie kompetencje do koordynowania działań w konkretnej sprawie.
3. W sprawach wymagających pogłębionej analizy może zostać powołany zespół interwencyjny.

§ 49. Zawiadomienie Policji, prokuratury i sądu rodzinnego

1. Dyrektor odpowiada za podjęcie decyzji i dokonanie w imieniu Szkoły zawiadomienia Policji lub prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz zawiadomienia lub złożenia wniosku do sądu rodzinnego, gdy zachodzą ku temu podstawy.
2. Personel przekazuje Dyrektorowi informacje i dokumentację niezbędne do wykonania tych obowiązków.
3. Postanowienia niniejszego paragrafu nie ograniczają indywidualnych obowiązków prawnych osób, jeżeli wynikają one bezpośrednio z przepisów.

§ 50. Procedura „Niebieskie Karty"

1. Procedurę „Niebieskie Karty" wszczyna osoba uprawniona na podstawie obowiązujących przepisów, jeżeli zachodzą ustawowe przesłanki.
2. Osoba wszczynająca procedurę informuje Dyrektora, z zachowaniem zasad poufności i bezpieczeństwa małoletniego.
3. Formularz „Niebieska Karta – A" przekazuje się do właściwego zespołu interdyscyplinarnego w terminie wynikającym z obowiązujących przepisów.
4. Dokumentację przechowuje się zgodnie z Rozdziałem IX.

§ 51. Organizacja wsparcia

1. Pedagog lub psycholog szkolny organizuje, we współpracy z Dyrektorem, wychowawcą i innymi osobami, wsparcie małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.
2. Wsparcie dostosowuje się do indywidualnych potrzeb, w tym niepełnosprawności, specjalnych potrzeb edukacyjnych i sposobu komunikowania się małoletniego.
3. Szczegółowe zasady określa Rozdział VIII.

Rozdział VIII
Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

§ 52. Opracowanie planu

1. Po ujawnieniu krzywdzenia, jeżeli wymaga tego sytuacja małoletniego, opracowuje się plan wsparcia.
2. Plan opracowuje pedagog lub psycholog szkolny we współpracy z wychowawcą i innymi osobami zaangażowanymi w pomoc; w razie potrzeby może go opracować zespół interwencyjny.
3. Małoletni oraz jego rodzic lub opiekun są informowani o planowanych działaniach w zakresie odpowiednim do sytuacji, o ile nie zagraża to dobru lub bezpieczeństwu małoletniego.

§ 53. Indywidualizacja wsparcia

1. Plan uwzględnia wiek, rozwój, stan zdrowia, niepełnosprawność, specjalne potrzeby edukacyjne, sposób komunikowania się, potrzeby sensoryczne oraz poziom samodzielności i zależności małoletniego od innych osób.
2. W razie potrzeby stosuje się AAC lub inne dostępne formy komunikacji.
3. Małoletni powinien mieć możliwość wyrażenia swoich potrzeb i zdania w sposób dla niego dostępny.

§ 54. Zakres planu

1. Plan określa w szczególności rozpoznane potrzeby, działania służące bezpieczeństwu, formy wsparcia w Szkole, osoby odpowiedzialne, zasady współpracy z opiekunem, potrzebę pomocy zewnętrznej oraz sposób monitorowania.
2. Plan może obejmować zmiany organizacyjne ograniczające ryzyko ponownego krzywdzenia.
3. Działania planuje się w granicach kompetencji i realnych możliwości Szkoły.

§ 55. Realizacja i monitorowanie

1. Osoby wskazane w planie realizują ustalone działania i monitorują sytuację małoletniego.
2. Plan modyfikuje się, jeżeli zmieniają się potrzeby małoletniego, poziom ryzyka lub skuteczność dotychczasowych działań.
3. Zakończenie realizacji planu następuje po ocenie sytuacji i ustaleniu dalszych zaleceń, jeżeli są potrzebne.

§ 56. Dokumentowanie

1. Plan sporządza się w formie pisemnej. Powinien zawierać co najmniej dane identyfikujące małoletniego, datę, rozpoznane potrzeby, zaplanowane działania, osoby odpowiedzialne, sposób monitorowania oraz informacje o modyfikacji lub zakończeniu planu.
2. Plan przechowuje się zgodnie z Rozdziałem IX.
3. Wzór planu stanowi Załącznik nr 8.

Rozdział IX
Dokumentowanie i przechowywanie informacji

§ 57. Dokumentacja

1. Dokumentacja dotycząca zdarzenia lub interwencji może obejmować w szczególności notatkę służbową, Kartę Interwencji, plan wsparcia, dokumentację zespołu interwencyjnego, kopie zawiadomień kierowanych do instytucji oraz inne dokumenty istotne dla ochrony małoletniego.
2. Zapisy powinny być rzeczowe, możliwie precyzyjne i wolne od stygmatyzujących ocen.
3. Jeżeli ma to znaczenie dla sprawy, odnotowuje się sposób komunikowania się małoletniego, w tym użycie AAC, symboli, gestów lub innych form przekazu.

§ 58. Karta Interwencji

1. Dla interwencji prowadzonej na podstawie Standardów sporządza się Kartę Interwencji według wzoru stanowiącego Załącznik nr 3.

§ 59. Przechowywanie i dostęp

1. Dokumentację przechowuje się w zabezpieczonym miejscu lub systemie, z ograniczeniem dostępu do osób upoważnionych i posiadających uzasadnioną potrzebę zapoznania się z nią.
2. Dokumentacja może być udostępniana właściwym osobom i instytucjom w zakresie wynikającym z przepisów prawa i celu działania.
3. Okres przechowywania dokumentacji ustala się zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami dokumentacji obowiązującymi w Szkole.

§ 60. Poufność

1. Osoby mające dostęp do dokumentacji zachowują poufność informacji dotyczących małoletniego i interwencji, z wyjątkiem przypadków, w których ich przekazanie jest wymagane lub dozwolone prawem.

Rozdział X
Ochrona wizerunku i danych osobowych

§ 61. Zasady ogólne

1. Szkoła chroni wizerunek, prywatność i dane osobowe małoletnich, kierując się ich dobrem, godnością i bezpieczeństwem.
2. Szczegółowe zasady ochrony wizerunku określa Załącznik nr 4.

§ 62. Utrwalanie i wykorzystywanie wizerunku

1. Utrwalanie i wykorzystywanie wizerunku odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami, a jeżeli wymagana jest zgoda – po jej uzyskaniu.
2. Personel uwzględnia, stosownie do możliwości małoletniego, jego wolę dotyczącą utrwalania wizerunku, w tym sprzeciw wyrażony niewerbalnie lub za pomocą AAC.
3. Brak zgody na wykorzystanie wizerunku nie może prowadzić do wykluczania małoletniego z udziału w działaniach Szkoły.

§ 63. Godność i prywatność

1. Nie utrwala się ani nie rozpowszechnia materiałów poniżających, ośmieszających, przedstawiających małoletniego w sytuacji intymnej lub naruszających jego godność.
2. Niedopuszczalne jest utrwalanie czynności higienicznych, korzystania z toalety, przebierania się i innych sytuacji intymnych.
3. Ogranicza się łączenie wizerunku z informacjami umożliwiającymi nadmierną identyfikację małoletniego lub ujawniającymi informacje wymagające szczególnej ochrony.

§ 64. Media i osoby trzecie

1. Rejestrowanie wydarzeń przez media lub inne osoby trzecie wymaga uprzedniego uzgodnienia z Dyrektorem oraz zachowania wymaganych podstaw prawnych.

2. Personel nie przekazuje mediom danych kontaktowych małoletnich lub ich opiekunów ani informacji o konkretnej sprawie bez odpowiedniej podstawy.
3. Osoba zewnętrzna wykonująca zdjęcia lub nagrania działa z zachowaniem zasad bezpieczeństwa obowiązujących w Szkole.

§ 65. Reagowanie na nieprawidłowości

1. Każde podejrzenie niewłaściwego utrwalania, wykorzystywania lub rozpowszechniania wizerunku małoletniego należy zgłosić Dyrektorowi, pedagogowi lub psychologowi szkolnemu.
2. W zależności od charakteru zdarzenia stosuje się odpowiednie postanowienia dotyczące interwencji i bezpieczeństwa cyfrowego.

Rozdział XI
Bezpieczeństwo cyfrowe i urządzenia elektroniczne

§ 66. Zasady ogólne

1. Szkoła podejmuje działania służące bezpiecznemu korzystaniu przez małoletnich z Internetu i urządzeń elektronicznych.
2. Zasady korzystania z urządzeń uwzględniają ich funkcję jako narzędzi komunikacji wspomagającej lub alternatywnej (AAC).

§ 67. Korzystanie z urządzeń i Internetu

1. Korzystanie z urządzeń i sieci podczas zajęć odbywa się zgodnie z zasadami organizacyjnymi Szkoły i poleceniami personelu.
2. Niedopuszczalne jest wykorzystywanie urządzeń do krzywdzenia, naruszania prywatności, rozpowszechniania niedozwolonych treści, podszywania się pod inne osoby lub innych działań zagrażających bezpieczeństwu.
3. Szczegółowe zasady dotyczące prywatnych telefonów i urządzeń mogą wynikać ze statutu lub regulaminów Szkoły.

§ 68. Bezpieczeństwo szkolnej sieci

1. Szkoła stosuje odpowiednie rozwiązania organizacyjne i techniczne ograniczające dostęp do treści szkodliwych oraz ryzyko nadużyć.
2. Dyrektor wyznacza osobę odpowiedzialną za bezpieczeństwo szkolnej sieci i urządzeń albo zapewnia realizację tych zadań przez właściwy podmiot.

§ 69. Szkodliwe treści i zagrożenia

1. Za zagrożenia cyfrowe uznaje się w szczególności cyberprzemoc, groźby, szantaż, rozpowszechnianie materiałów intymnych, podszywanie się, wyłudzanie danych, grooming oraz treści dotyczące przemocy, wykorzystywania seksualnego, samouszkodzeń, zachowań niebezpiecznych lub dyskryminacji.

§ 70. Reagowanie

1. Po ujawnieniu zagrożenia personel w pierwszej kolejności zapewnia bezpieczeństwo małoletniego, zgłasza zdarzenie i w miarę możliwości zabezpiecza istotne informacje bez dalszego rozpowszechniania szkodliwych treści.
2. Małoletniego nie należy zmuszać do wielokrotnego odtwarzania lub przesyłania materiałów.
3. Rozmowę i pomoc dostosowuje się do jego możliwości komunikacyjnych.
4. Jeżeli zdarzenie stanowi krzywdzenie, stosuje się odpowiednio Rozdziały V–VII.

§ 71. Treści utrwalone poza Internetem

1. Zasady ochrony stosuje się również do szkodliwych treści utrwalonych lub rozpowszechnianych w innych formach niż Internet.

§ 72. Edukacja

1. Szkoła prowadzi działania edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa cyfrowego, dostosowane do możliwości i potrzeb małoletnich.
2. Szczegółowe zasady stanowi Załącznik nr 5.

Rozdział XII
Przygotowanie personelu do stosowania Standardów

§ 73. Organizacja przygotowania

1. Dyrektor organizuje przygotowanie personelu do stosowania Standardów i może powierzyć prowadzenie tych działań pedagogowi, psychologowi lub innej osobie posiadającej odpowiednie kompetencje.
2. W razie potrzeby Szkoła może korzystać ze wsparcia osób lub podmiotów zewnętrznych.

§ 74. Zapoznanie personelu

1. Każdy członek personelu ma obowiązek znać i stosować Standardy w zakresie dotyczącym wykonywanych zadań.
2. Osobę nowo zatrudnioną lub dopuszczaną do działalności z małoletnimi zapoznaje się ze Standardami przed rozpoczęciem wykonywania obowiązków.
3. Przygotowanie może odbywać się w szczególności poprzez samodzielne zapoznanie z dokumentem, instruktaż, spotkanie, szkolenie lub omówienie procedur.

§ 75. Aktualizowanie wiedzy

1. Wiedzę personelu aktualizuje się stosownie do potrzeb, w szczególności w związku ze zmianami Standardów, przepisów, wynikami monitoringu lub ujawnionymi trudnościami w ich stosowaniu.

§ 76. Dokumentowanie

1. Zapoznanie personelu ze Standardami dokumentuje się w sposób przyjęty w Szkole.
2. Wzór oświadczenia o zapoznaniu się ze Standardami stanowi Załącznik nr 7.

3. Dokumentację szkoleń lub innych form przygotowania personelu przechowuje się zgodnie z zasadami obowiązującymi w Szkole.

Rozdział XIII
Udostępnianie Standardów

§ 77. Dostępność pełnej wersji

1. Pełna wersja Standardów jest udostępniana na stronie internetowej Szkoły oraz w widocznym miejscu na terenie Szkoły.
2. Rodzice, opiekunowie, małoletni i personel mają możliwość zapoznania się ze Standardami.

§ 78. Informowanie rodziców i opiekunów

1. Rodzice i opiekunowie są informowani o miejscu i sposobie udostępnienia Standardów oraz o istotnych zmianach dokumentu.

§ 79. Wersja dla małoletnich

1. Szkoła przygotowuje skróconą wersję Standardów przeznaczoną dla małoletnich, zawierającą najważniejsze informacje dotyczące bezpieczeństwa i uzyskiwania pomocy.
2. Dla uczniów Szkoły przygotowuje się również wersję obrazkową dostosowaną do ich możliwości rozumienia i komunikowania się.
3. Obrazkowa wersja Standardów przeznaczona dla małoletnich jest udostępniona na stronie internetowej Szkoły oraz w widocznym i dostępnym dla małoletnich miejscu na terenie Szkoły.
4. Wersja dla małoletnich wskazuje w szczególności zasady bezpieczeństwa i szacunku, zachowania niedopuszczalne, sposoby zgłaszania problemu oraz osoby, do których można zwrócić się o pomoc.
5. Obrazkowa wersja Standardów stanowi Załącznik nr 9.

§ 80. Dostosowanie informacji

1. Informacje dla małoletnich przekazuje się w sposób dostosowany do ich wieku, rozwoju, niepełnosprawności, specjalnych potrzeb edukacyjnych i sposobu komunikowania się.
2. Wersję obrazkową można uzupełniać prostym językiem, symbolami, piktogramami, AAC, wyjaśnieniem przez znaną osobę dorosłą lub inną dostępną formą komunikacji.
3. Brak możliwości samodzielnego przeczytania lub zrozumienia dokumentu nie może pozbawiać małoletniego dostępu do informacji o bezpieczeństwie i sposobach uzyskania pomocy.

§ 81. Zapoznawanie małoletnich

1. Małoletnich zapoznaje się z zasadami bezpieczeństwa w sposób odpowiedni do ich możliwości, podczas zajęć grupowych, indywidualnie lub w innej dostępnej formie.
2. Informacje powtarza się stosownie do potrzeb.

Rozdział XIV
Monitoring, okresowa ocena i aktualizacja Standardów

§ 82. Osoba odpowiedzialna za monitoring

1. Dyrektor wyznacza pedagoga szkolnego jako osobę odpowiedzialną za monitorowanie realizacji Standardów.
2. Do zadań tej osoby należy w szczególności monitorowanie stosowania Standardów, reagowanie na informacje o ich naruszeniu, przyjmowanie propozycji zmian, przeprowadzanie corocznej ankiety, opracowywanie wyników i przedstawianie Dyrektorowi raportu oraz propozycji zmian.
3. Personel może zgłaszać uwagi dotyczące stosowania Standardów i propozycje ich aktualizacji.

§ 83. Coroczny monitoring

1. Raz na 12 miesięcy przeprowadza się wśród personelu ankietę dotyczącą znajomości i stosowania Standardów, trudności w ich realizacji, zauważonych naruszeń, potrzeb zmian oraz potrzeb szkoleniowych.
2. Wzór ankiety stanowi Załącznik nr 6.
3. Wyniki ankiety opracowuje się w formie raportu przedstawianego Dyrektorowi.
4. Wyniki monitoringu mogą stanowić podstawę do podjęcia działań organizacyjnych, szkoleniowych lub aktualizacji Standardów.

§ 84. Okresowa ocena

1. Niezależnie od corocznego monitoringu, co najmniej raz na dwa lata dokonuje się oceny Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
2. Ocena uwzględnia w szczególności wyniki corocznego monitoringu, uwagi personelu, doświadczenia z prowadzonych interwencji z zachowaniem poufności, zmiany przepisów oraz potrzeby małoletnich wynikające z niepełnosprawności, specjalnych potrzeb edukacyjnych i sposobu komunikowania się.
3. Wnioski z oceny dokumentuje się na piśmie.

§ 85. Aktualizacja

1. Propozycje zmian przedstawia się Dyrektorowi, który podejmuje decyzję o aktualizacji Standardów.
2. Po przyjęciu zmian zaktualizowaną wersję udostępnia się zgodnie z Rozdziałem XIII, a personel informuje się o zmianach.
3. Jeżeli zmiany dotyczą informacji istotnych dla małoletnich, odpowiednio aktualizuje się również wersję skróconą i obrazkową.

WICEDYREKTOR
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 26
mgr Joanna Mulart

16 IX 2026

Załącznik nr 1.

Zasady bezpiecznej rekrutacji i dopuszczania osób do działalności z małoletnimi

1. Zasady ogólne
Przed zatrudnieniem lub dopuszczeniem osoby do działalności z małoletnimi Szkoła wykonuje czynności weryfikacyjne wymagane przepisami prawa.

2. Dane osoby zatrudnianej lub dopuszczanej do działalności
Szkoła pozyskuje dane niezbędne do dokonania wymaganych sprawdzeń i prawidłowej identyfikacji osoby.

3. Weryfikacja w rejestrach
Szkoła dokonuje sprawdzenia w Rejestrze z dostępem ograniczonym oraz w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

4. Informacja z Krajowego Rejestru Karnego
Osoba przedkłada informację z KRK w zakresie wymaganym przepisami prawa oraz – jeżeli dotyczy – przepisami właściwymi dla stanowiska lub zawodu.

5. Osoba posiadająca obywatelstwo inne niż polskie
Osoba przedkłada dodatkowo odpowiednią informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa zgodnie z wymaganiami ustawowymi.

6. Państwa zamieszkania w okresie ostatnich 20 lat
Osoba składa oświadczenie o państwie lub państwach zamieszkania innych niż Polska i państwo obywatelstwa w okresie ostatnich 20 lat oraz przedkłada wymagane informacje z właściwych rejestrów.

7. Brak odpowiedniego rejestru karnego lub informacji
Jeżeli w danym państwie nie prowadzi się właściwego rejestru lub nie wydaje wymaganej informacji, osoba składa oświadczenie o treści wymaganej przepisami wraz z klauzulą: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia".

8. Dokumentowanie weryfikacji
Wydruki, informacje i oświadczenia przechowuje się w dokumentacji pracowniczej lub dokumentacji osoby dopuszczonej do działalności z małoletnimi.

Wzór A. Oświadczenie o państwie lub państwach zamieszkania w okresie ostatnich 20 lat

Miejscowość i data: .....
Imię i nazwisko: .....

☐ Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat nie zamieszkiwałam/em w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo mojego obywatelstwa.

☐ Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat zamieszkiwałam/em w następującym państwie /państwach innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo mojego obywatelstwa:

1. ..... 2. .....
3. .....

Jeżeli dotyczy, załączam wymagane informacje z rejestrów karnych wskazanych państw.
Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Podpis: .....

Wzór B. Oświadczenie w przypadku braku rejestru karnego lub braku możliwości uzyskania wymaganej informacji

Miejscowość i data: .....
Imię i nazwisko: .....
PESEL albo numer dokumentu tożsamości/paszportu: .....
Państwo: .....

☐ w państwie tym nie prowadzi się rejestru karnego

☐ w państwie tym nie wydaje się informacji z rejestru karnego wymaganej do działalności związanej z kontaktami z dziećmi

Oświadczam, że nie byłam/em prawomocnie skazana/y w tym państwie za czyny odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziałach XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, nie wydano wobec mnie innego orzeczenia stwierdzającego popełnienie takich czynów oraz nie ciąży na mnie wynikający z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy obowiązek stosowania się do zakazu zajmowania stanowisk, wykonywania zawodów albo działalności związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Podpis: .....

Załącznik nr 2

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko małoletniego: .....
2. Data przyjęcia zgłoszenia / powzięcia informacji: .....
3. Przyczyna interwencji / opis podejrzenia lub ujawnionego krzywdzenia:
.....
4. Osoba zgłaszająca / osoba, która powzięła informację: .....
5. Sposób przekazania informacji przez małoletniego, jeżeli ma znaczenie:

☐ wypowiedź ustna ☐ komunikacja pisemna ☐ AAC / symbole / gesty ☐ zachowanie lub inne sygnały ☐ inne: .....

6. Działania podjęte po otrzymaniu zgłoszenia / informacji

Data	Osoba podejmująca działanie	Opis działania

7. Kontakt z rodzicami/opiekunami – jeżeli podjęty

Data	Osoba prowadząca kontakt	Najważniejsze ustalenia

☐ kontaktu nie podejmowano / został odroczony ze względu na dobro lub bezpieczeństwo małoletniego

8. Podjęte działania interwencyjne

☐ działania ochronne i pomocowe na terenie Szkoły ☐ opracowanie planu wsparcia małoletniego ☐ zawiadomienie Policji lub prokuratury ☐ zawiadomienie / wniosek do sądu rodzinnego ☐ wszczęcie procedury „Niebieskie Karty" ☐ skierowanie / wskazanie pomocy specjalistycznej ☐ inne: .....

9. Dane dotyczące zawiadomienia właściwej instytucji – jeżeli dotyczy

Instytucja / organ: ..... Data: ..... Osoba odpowiedzialna: .....

10. Plan wsparcia

☐ sporządzono – dokumentacja zgodnie z Załącznikiem nr 8 ☐ nie sporządzono – nie zachodziła potrzeba ☐ inne ustalenia: .....

11. Dalsze działania i monitorowanie

Data	Działanie / uzyskana informacja / ustalenia

12. Zakończenie interwencji / dalsze zalecenia

.....

Data: .....

Imię i nazwisko osoby dokonującej ostatniego wpisu: .....

Podpis: .....

Załącznik nr 3

Zasady ochrony wizerunku małoletnich

1. Zasady ogólne

1. Szkoła kieruje się odpowiedzialnością i rozwagą przy utrwalaniu, przechowywaniu, wykorzystywaniu i publikowaniu wizerunku małoletnich.
2. Zdjęcia i nagrania wykonywane w związku z działalnością Szkoły powinny służyć uzasadnionym celom związanym w szczególności z dokumentowaniem działalności Szkoły, informowaniem o wydarzeniach szkolnych i prezentowaniem aktywności oraz osiągnięć uczniów.
3. Utrwalanie i wykorzystywanie wizerunku odbywa się z poszanowaniem godności, prywatności, bezpieczeństwa oraz indywidualnych potrzeb małoletniego.
4. W przypadkach wymaganych przepisami prawa Szkoła uzyskuje odpowiednią zgodę rodzica/opiekuna prawnego na wykorzystanie wizerunku małoletniego.
5. Niezależnie od wymaganej zgody rodzica/opiekuna personel uwzględnia zdanie, reakcję oraz – stosownie do możliwości komunikacyjnych małoletniego – jego wolę dotyczącą utrwalania wizerunku, również sprzeciw wyrażony niewerbalnie, gestem, symbolem lub przy użyciu AAC.
6. Odmowa lub brak zgody na utrwalanie albo publikowanie wizerunku nie może powodować wykluczenia małoletniego z zajęć, uroczystości, wycieczek ani innych działań Szkoły.

2. Bezpieczne utrwalanie i wykorzystywanie wizerunku

1. Przed wykorzystaniem zdjęcia lub nagrania należy rozważyć, czy jego treść i kontekst nie naruszają godności, prywatności lub bezpieczeństwa małoletniego.
2. Niedopuszczalne jest utrwalanie lub publikowanie materiałów poniżających, ośmieszających, przedstawiających czynności higieniczne, korzystanie z toalety, przebieranie się lub inne sytuacje intymne, a także materiałów prowadzących do nieuzasadnionego ujawnienia informacji dotyczących zdrowia, niepełnosprawności, sytuacji rodzinnej, prawnej, materialnej lub innych informacji wymagających szczególnej ochrony.
3. W miarę możliwości zdjęcia i nagrania powinny koncentrować się na wykonywanych działaniach oraz przedstawiać uczniów w sposób naturalny i bezpieczny.
4. Należy ograniczać łączenie wizerunku małoletniego z informacjami umożliwiającymi jego nadmierną identyfikację.
5. Informacji chronionych o małoletnim nie publikuje się wyłącznie dlatego, że uzyskano zgodę na wykorzystanie jego wizerunku; udostępnienie takich informacji wymaga odrębnej podstawy i oceny zgodności z przepisami.

3. Rejestrowanie wydarzeń szkolnych

1. Małoletni oraz ich rodzice/opiekunowie są informowani o zasadach utrwalania i wykorzystywania wizerunku obowiązujących w Szkole.
2. Jeżeli utrwalanie lub wykorzystanie wizerunku wymaga zgody, Szkoła zapewnia jej uzyskanie w odpowiedniej formie.
3. Jeżeli rejestrowanie wydarzenia powierzono fotografowi, kamerzyście lub innemu podmiotowi zewnętrznemu, Szkoła informuje tę osobę o zasadach ochrony małoletnich, zapewnia odpowiedni nadzór, informuje uczestników o jej obecności i przestrzega zasad dotyczących zgód.

4. Rejestrowanie wydarzeń przez rodziców, opiekunów i inne osoby

1. Podczas wydarzeń szkolnych Szkoła może przypominać uczestnikom, że dalsze rozpowszechnianie zdjęć lub nagrań przedstawiających inne osoby powinno odbywać się z poszanowaniem ich praw, prywatności i bezpieczeństwa.
2. Materiały przedstawiające małoletnich nie powinny być rozpowszechniane w sposób mogący naruszać ich dobra osobiste, prywatność, godność lub bezpieczeństwo.
3. Szczególną ostrożność należy zachować przy publikowaniu materiałów w mediach społecznościowych i innych publicznie dostępnych serwisach internetowych.

5. Media i inne osoby trzecie

1. Przedstawiciel mediów lub inna osoba trzecia zamierzająca rejestrować wydarzenie organizowane przez Szkołę w celu dalszej publikacji powinna wcześniej uzyskać zgodę Dyrektora.
2. Personel nie umożliwia osobom nieuprawnionym utrwalania wizerunku małoletnich z naruszeniem zasad obowiązujących w Szkole.
3. Personel nie przekazuje mediom danych kontaktowych małoletnich ani ich rodziców/opiekunów i nie udostępnia informacji o sytuacji konkretnego małoletniego bez odpowiedniej podstawy.
4. Jeżeli na potrzeby materiału medialnego udostępniane jest pomieszczenie Szkoły, należy w miarę potrzeby zorganizować je tak, aby ograniczyć możliwość przypadkowego utrwalania wizerunku innych małoletnich.

6. Brak zgody lub sprzeciw małoletniego

1. Szkoła respektuje brak wymaganej zgody na utrwalanie lub wykorzystywanie wizerunku.
2. Personel organizuje udział małoletniego w wydarzeniu tak, aby brak zgody nie powodował jego stygmatyzowania ani wykluczenia.
3. Sposób rozpoznania ucznia, którego wizerunku nie należy utrwalać, powinien być dyskretny i nie może prowadzić do jego napiętnowania.
4. W przypadku wyrażenia przez małoletniego sprzeciwu lub wyraźnego dyskomfortu personel, w miarę możliwości i z uwzględnieniem okoliczności, odstępuje od utrwalania jego wizerunku.

7. Reagowanie na nieprawidłowości

1. Każde podejrzenie niewłaściwego utrwalania, wykorzystywania lub rozpowszechniania wizerunku małoletniego należy zgłosić Dyrektorowi, pedagogowi lub psychologowi szkolnemu. W zależności od charakteru zdarzenia stosuje się odpowiednie postanowienia Standardów, w szczególności dotyczące interwencji i bezpieczeństwa cyfrowego.

Załącznik nr 4

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych

1. Zasady ogólne

1. Szkoła podejmuje działania służące zapewnieniu małoletnim bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych podczas zajęć i innych działań organizowanych przez Szkołę.
2. Zasady dotyczą w szczególności komputerów, tabletów, telefonów i innych urządzeń umożliwiających dostęp do Internetu lub komunikację elektroniczną.
3. Zasady korzystania z prywatnych urządzeń uczniów mogą być dodatkowo określone w statucie, regulaminach lub innych dokumentach wewnętrznych Szkoły.
4. Urządzenia wykorzystywane przez małoletniego jako narzędzie AAC traktuje się z uwzględnieniem ich funkcji komunikacyjnej i indywidualnych potrzeb ucznia.

2. Bezpieczeństwo szkolnej sieci i urządzeń

1. Szkoła stosuje rozwiązania organizacyjne i techniczne służące ograniczeniu dostępu małoletnich do treści mogących stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju lub bezpieczeństwa.
2. Dyrektor wyznacza osobę odpowiedzialną za bezpieczeństwo szkolnej sieci i urządzeń albo zapewnia realizację tych zadań przez właściwego pracownika lub podmiot obsługujący Szkołę.
3. Do zadań w zakresie bezpieczeństwa cyfrowego należy w szczególności stosowanie i aktualizowanie zabezpieczeń, reagowanie na zagrożenia i podejmowanie działań ograniczających możliwość ich ponownego wystąpienia.
4. Zabezpieczenia i oprogramowanie aktualizuje się regularnie i stosownie do potrzeb oraz aktualnych wymagań bezpieczeństwa.

3. Korzystanie z Internetu przez małoletnich

1. Jeżeli małoletni korzystają z Internetu pod nadzorem pracownika, pracownik informuje ich o zasadach bezpieczeństwa w dostępny sposób, w miarę możliwości czuwa nad korzystaniem z sieci i reaguje na zagrożenia.
2. Informacje dotyczące bezpieczeństwa cyfrowego dostosowuje się do wieku, rozwoju, niepełnosprawności, specjalnych potrzeb edukacyjnych i sposobu komunikowania się ucznia.
3. W miarę potrzeb wykorzystuje się prosty język, materiały obrazkowe, symbole, AAC, instruktaż praktyczny lub inne dostępne formy przekazu.

4. Zachowania niedozwolone

1. Niedopuszczalne jest wykorzystywanie urządzeń lub sieci do cyberprzemocy, poniżania, ośmieszania, grożenia, naruszania prywatności, bezprawnego rozpowszechniania wizerunku lub nagrań, podszywania się, uzyskiwania nieuprawnionego dostępu do danych lub kont, celowego rozpowszechniania treści szkodliwych albo innych działań naruszających bezpieczeństwo, godność lub prawa innych osób.

5. Szkodliwe treści i zagrożenia internetowe

1. Za treści lub sytuacje wymagające reakcji uznaje się w szczególności materiały lub kontakty dotyczące przemocy, seksualnego wykorzystywania małoletnich, treści pornograficznych, zachowań

autodestrukcyjnych, nawoływania do samouszkodzeń lub innych zachowań niebezpiecznych, treści dyskryminacyjnych, gróźb, szantażu, cyberprzemocy, rozpowszechniania materiałów intymnych, podszywania się, wyłudzania danych oraz groomingu.

6. Postępowanie po ujawnieniu zagrożenia

1. Pracownik w pierwszej kolejności podejmuje działania służące bezpieczeństwu małoletniego, zgłasza zdarzenie, w miarę możliwości zabezpiecza istotne informacje bez rozpowszechniania szkodliwych treści, nie wymaga wielokrotnego odtwarzania lub przesyłania materiałów i zapewnia dostępny sposób komunikacji.
2. Jeżeli ujawnione informacje wskazują na możliwość krzywdzenia małoletniego, stosuje się procedurę interwencji.

7. Cyberprzemoc pomiędzy małoletnimi

1. Personel dąży do przerwania krzywdzenia, zapewnienia bezpieczeństwa osobie pokrzywdzonej, zabezpieczenia istotnych informacji i ustalenia dalszych działań zgodnie ze Standardami.
2. Przy ocenie zdarzenia uwzględnia się możliwości poznawcze, komunikacyjne i społeczne uczestników, jednak nie może to prowadzić do bagatelizowania krzywdzenia.

8. Edukacja i profilaktyka

1. Szkoła prowadzi, stosownie do potrzeb i możliwości uczniów, działania edukacyjne dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu, ochrony prywatności, rozpoznawania zagrożeń, reagowania na cyberprzemoc i poszukiwania pomocy.

Załącznik nr 5

Ankieta monitorująca stosowanie Standardów Ochrony Małoletnich

I. Znajomość dokumentu i obowiązujących procedur

1. Czy zna Pani/Pan obowiązującą w szkole Standardy Ochrony Małoletnich?
   - Tak
   - Częściowo
   - Nie
2. Czy wie Pani/Pan, gdzie można zapoznać się z aktualną wersją tego dokumentu?
   - Tak
   - Nie
3. Czy zna Pani/Pan zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem szkoły a uczniami?
   - Tak
   - Częściowo
   - Nie
4. Czy wie Pani/Pan, jak należy postąpić w przypadku podejrzenia, że uczeń doświadcza krzywdzenia?
   - Tak
   - Częściowo
   - Nie
5. Czy wie Pani/Pan, komu w szkole należy przekazać informację o podejrzeniu krzywdzenia ucznia?
   - Tak
   - Nie
6. Czy zna Pani/Pan zasady dotyczące ochrony wizerunku i danych osobowych uczniów obowiązujące w szkole?
   - Tak
   - Częściowo
   - Nie
7. Czy zna Pani/Pan zasady bezpiecznego korzystania przez uczniów z Internetu i mediów elektronicznych obowiązujące w szkole?
   - Tak
   - Częściowo
   - Nie

II. Stosowanie Standardów w praktyce

8. Czy zasady i procedury zawarte w dokumencie są dla Pani/Pana zrozumiałe i możliwe do zastosowania w codziennej pracy?

• Tak	• Częściowo	• Nie	• Trudno powiedzieć

Jeżeli wybrano odpowiedź „częściowo" lub „nie", proszę wskazać, co wymaga wyjaśnienia lub doprecyzowania:

.....

.....

9. Czy w okresie objętym monitoringiem zetknęła/zetknął się Pani/Pan z sytuacją, w której zastosowanie zasad lub procedur zawartych w Standardach było trudne albo budziło wątpliwości?
   - Tak
   - Nie

Jeżeli tak, proszę krótko opisać, czego dotyczyła trudność. **Prosimy nie podawać danych pozwalających na identyfikację ucznia ani innych osób.**

.....

.....

10. Czy w okresie objętym monitoringiem zaobserwowała/zaobserwował Pani/Pan naruszenie zasad określonych w Standardach ochrony dzieci przed krzywdzeniem?
    - Tak
    - Nie
    - Nie mam pewności

Jeżeli tak lub nie ma Pani/Pan pewności, proszę wskazać, jakiego obszaru dotyczyła sytuacja.

Prosimy nie podawać danych pozwalających na identyfikację konkretnych osób.

.....

.....

Uwaga: ankieta nie służy do zgłaszania aktualnego podejrzenia krzywdzenia dziecka. W przypadku posiadania informacji o możliwym krzywdzeniu ucznia należy niezwłocznie postąpić zgodnie z obowiązującą w szkole procedurą interwencji.

III. Potrzeby pracowników i propozycje zmian

11. Czy widzi Pani/Pan potrzebę dodatkowego szkolenia lub przypomnienia zasad dotyczących ochrony dzieci przed krzywdzeniem?

- Tak
- Nie
- Trudno powiedzieć

Jeżeli tak, jakiego zagadnienia powinno dotyczyć szkolenie?

.....

.....

12. Czy Pani/Pana zdaniem w obowiązującym dokumencie są zapisy, które należałoby zmienić, uzupełnić lub doprecyzować?

- Tak
- Nie
- Nie wiem

Jeżeli tak, proszę wskazać jakie:

.....

.....

13. Czy są sytuacje związane z bezpieczeństwem uczniów, występujące w codziennej pracy szkoły, których obecny dokument nie reguluje lub reguluje niewystarczająco?

- Tak
- Nie
- Trudno powiedzieć

Jeżeli tak, proszę je wskazać:

.....

.....

14. Jakie zmiany lub rozwiązania mogłyby, Pani/Pana zdaniem, zwiększyć bezpieczeństwo uczniów w naszej szkole?

.....

.....

.....

15. Inne uwagi dotyczące realizacji Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem:

.....

.....

.....

Dziękujemy za wypełnienie ankiety.

Załącznik nr 6

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNICH

Ja, niżej podpisana/y

.....

imię i nazwisko

.....

stanowisko / funkcja

oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 26 w Gdańsku, rozumiem wynikające z nich zasady i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

Gdańsk, dnia ..... r. .....

podpis

Załącznik nr 7

PLAN WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA

1. Imię i nazwisko małoletniego: .....
2. Data sporządzenia planu: .....
3. Osoba/osoby opracowujące plan: .....
4. Rozpoznane potrzeby małoletniego – w szczególności związane z bezpieczeństwem, funkcjonowaniem emocjonalnym, edukacyjnym, społecznym, zdrowotnym, komunikacyjnym lub opiekuńczym:

.....

.....

.....

5. Indywidualne potrzeby i sposób komunikowania się małoletniego:

☐ komunikacja werbalna ☐ komunikacja pisemna ☐ AAC / symbole / gesty ☐ inne: .....

Istotne informacje dotyczące niepełnosprawności, specjalnych potrzeb edukacyjnych, potrzeb sensorycznych lub innych uwarunkowań:

.....

.....

6. Zaplanowane działania wspierające

Działanie	Osoba odpowiedzialna	Termin / częstotliwość

7. Działania służące zapewnieniu bezpieczeństwa małoletniego

.....

.....

8. Współpraca z rodzicem/opiekunem – jeżeli jest zgodna z dobrem i bezpieczeństwem małoletniego

.....

.....

9. Współpraca ze specjalistami lub instytucjami zewnętrznymi – jeżeli dotyczy

.....

.....

10. Monitorowanie realizacji planu

Data	Ustalenia / obserwowane zmiany	Dalsze działania

11. Modyfikacja planu – jeżeli była konieczna

.....

.....

12. Zakończenie realizacji planu / dalsze zalecenia

.....

.....

Data: .....

Podpis osoby koordynującej realizację planu: .....

Załącznik nr 8

Skrócona / obrazkowa wersja Standardów dla małoletnich

Zasady bezpiecznych relacji

Traktuj mnie z szacunkiem i troską o moje uczucia

Okazywanie szacunku to traktowanie innych życzliwie, uprzejmie i z poszanowaniem ich praw

Słuchaj mnie z uwagą i pozwalaj mi mówić

Nie wolno mnie zawstydzać, upokarzać i obrażać

Przemoc emocjonalna nie zostawia śladów, ale jest równie okrutna. Zastanów się zanim powiesz coś, co może zranić

Nie wolno na mnie krzyczeć

Krzyki i zastraszanie sprawią, że wyrośnie na dorosłego z zaburzonym poczuciem bezpieczeństwa

Doceniaj mnie, bo tak bardzo się staram

Dodawaj mi skrzydeł, doceniaj to co umiem, nie wytykaj niedociągnięć

Ja też mam swoje granice

Asertywność jest czymś pozytywnym. Pytanie o zgodę nauczy mnie, że mam prawo w wyznaczaniu własnych granic

Mam prawo czuć się bezpiecznie

Mówię wiecznie, że moje dla Ciebie przyjście z każdym problemem, nie obawiając się, że nazwiesz mnie utrapieniem

Mów zwięźle i na temat Gubię się w nadmiarze słów

Zwracaj się do mnie językiem dostosowanym do mojego wieku zgodnie z zasadami etyki nauczyciela

Mam swoje mocne i słabe strony

Porównywanie nie motywuje, a sprawia, że czuję się gorzej. Co czujesz, gdy ktoś Cię porównuje do innych?

Nie wolno mnie bić, szturchać ani popychać

Nikt nie ma prawa bić drugiego człowieka. Naruszanie nietykalności cielesnej dziecka to przestępstwo

Traktuj wszystkich równo Nie faworyzuj

Faworyzowanie prowadzi do wielu negatywnych konsekwencji, zarówno dla uczniów faworyzowanych, jak i tych pomijanych

Zadbaj o swoją higienę psychiczną

Zadbaj o siebie i swoje potrzeby, aby mieć dbać o nas